

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

ความเพียรกล้า

(อยากทราบวิธีทำความเพียรกล้าคะ) อ้าว ก็ได้พูดแล้วนี่ ความเพียรกล้าก็
เร่งรัดต่อสู้พยายามอดทนเรื่อย ๆ นี่กล้า แล้วก็เร่งด้วยความพอใจกล้า ก็เรียกความ
เพียรกล้า มันหลายประเภทนี่นะความเพียรกล้า อย่างผู้ที่พระนิพพานอยู่ชั่วเอี่ยม ๆ
ไม่เรียกว่าความเพียรกล้า มันเลยไปแล้ว ต้องได้รั้งเอาไว้ คือมันกล้าเกินเหตุเกินผล
ต้องรั้ง ๆ ความเพียรมีหลายประเภทนะ ความเพียรอย่างที่ว่าสติปัญญาอัตโนมัติ มหา
สติมหาปัญญา นี่ ประเภทนี้มีแต่รั้งเอาไว้ ๆ ที่จะได้ใสเรื่อย ๆ หรือพยายามไม่มี มีแต่
รั้ง ๆ เอาไว้ คือไม่มันเลยเถิด เลยความพอดี เช่นอย่างไม่หลับไม่นอน

แล้วจิตที่ควรจะเข้าพักสมาธิเอากำลังออกทางด้านปัญญาแก้กิเลสต่อไป มันก็ไม่
ยอมพัก มีแต่จะเอาให้ได้อย่างใจ ๆ ไม่ทราบว่าจะเอาสันคมเอาคมลง คือมีแต่ใจ เรียกว่า
ต้องได้รั้งเอาไว้ ไม่เรียกว่าความเพียรกล้า ถ้ากล้าเพื่อความพ้นทุกข์ เอาทุกข์เป็นจุด
ข้างหน้านะ ความเพียรนี้เพื่อความพ้นทุกข์ วิธีไหนก็เรียกความเพียรกล้า อย่างนี้ก็ใช้ได้
ไหมล่ะ มันหลายประเภทความเพียร ความเพียรกล้าก็คือผู้ที่ได้หลักได้เกณฑ์ในจิตใจ
มีเชื่ออยู่ภายในใจ ความหวังที่จะหลุดพ้นจากทุกข์ หรือตีมต่ำธรรมภายในใจ ๆ แล้ว
ความเพียรจะกล้าขึ้นเรื่อย ๆ ทุกอย่างกล้าขึ้นด้วยกัน

ประเภทที่ถูกละไม่เอาไหน ต้องได้อาศัยพยายามเพียรบึกบึน ฝืนกัน มันเป็น
หลายประเภทนะ ประเภทที่ฝืนกันก็มี คือเอาปัญญาทางเอาไว้ เมื่อเวลาฝืนแล้วจะ
ได้ผลอย่างนั้น ๆ มากน้อยก็ฝืน มีแต่ทางได้ ๆ ไม่ฝืนไม่ได้ อย่างนี้ก็เรียกว่าฝืน บังคับ
ต่อจากนั้นเป็นไปด้วยความพอใจไปโดยลำดับ ๆ ความพอใจจนกระทั่งเหนียวแน่น ๆ
นั่นเป็นอีกประเภทหนึ่ง อยู่ในใจดวงเดียวกันนั่นแหละ

พอพูดถึงเรื่องนี้ซึ่งควรจะนำมาพูดในขณะเดียวกันนี้ อย่างพระโสดะที่ได้รับ
เอตทัคคะเลิศในทางความเพียรกล้า แน่ะ ท่านก็เรียกว่าความเพียรกล้าเหมือนกัน
ความเพียรกล้าสามารถ ความเพียรเก่ง เดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก คือมันทะลุไปถึงเนื้อ
คือหนังนี่เดินไปเดินมามันก็บางเข้า ๆ มันก็ทะลุถึงเนื้อ เรียกว่าฝ่าเท้าแตก ฝ่าเท้าทะลุ
หรือว่ามันบางเข้าไป ๆ มันกัดเข้าไปจนกระทั่งถึงเนื้อ นี่จะเรียกว่าฝ่าเท้าอะไรพิจารณาซิ
พระโสดะเป็นประเภทนี้แหละ คือเดินจงกรมนี้เดินไม่หยุดไม่ถอย ฝ่าเท้ามันก็ค่อยบาง
เข้าไป ๆ ทั้ง ๆ ที่ฝ่าเท้าหนา ๆ เดินไม่หยุดไม่ถอยมันก็ค่อยบางเข้าไป ๆ สุดท้ายก็

เข้าถึงเนื้อ แต่ท่านให้ชื่อว่าฝ่าเท้าแตก ใคร ๆ ก็ฟังทราบเอาว่า เดินจงกรมจนฝ่าเท้า บางไป ๆ จนทะลุถึงเนื้อ ท่านเรียกว่าฝ่าเท้าแตก ในหนังสือว่านั้น

นี่ในหนังสือเราก็อ่าน ว่าท่านเดินจงกรม ท่านทำความเพียรกล้า เดินจงกรมถึง ขนาดฝ่าเท้าแตก แต่ยังไม่ได้อะไรเข้าไปเมื่อมันยังมีพยาน พยานสำคัญนะ ก็ทราบว่าท่านฝ่าเท้าแตก ๆ ยอมรับว่าท่านทำความเพียรกล้า ฝ่าเท้าแตก หากได้เพียง แค่นั้นนะ ไม่ซึ่งยิ่งกว่านั้นไป บทเวลามันเข้าถึงกัน โอ้ย มันยอมรับทันทีเลย ความเพียร กล้าเดินจงกรมขนาดถึงฝ่าเท้าแตก พวกเราประกอบความเพียรทั้งหลายนี้ อุตส่าห์ พยายามเดินไป ไม่มีจิตใจดูดดื่ม ฟุ้ง ๆ ไม่ดูดดื่มรุนแรง เดินไป ๆ ถึงขนาดฝ่าเท้า แตกนี้ แหม ร้อยรายหรือพันรายจะไม่มีนะ อุตส่าห์พยายามบิบบินเดินไปจนกระทั่งฝ่า เท้าแตก พุดง่าย ๆ ว่าเราไม่ค่อยเชื่อแหละ พุดอย่างเบา ๆ ว่าเราไม่ค่อยเชื่อ พุดให้ เต็มเม็ดเต็มหน่วยว่าเราไม่เชื่อ

ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น ก็มันเป็นในตัวเองนะซี ความดูดดื่มของจิตนี้มันฟุ้ง ๆ เลย ความเพียรมันก็เป็นไปเองละซี ก็ทางนี้ฟุ้ง ๆ ตลอด ประหนึ่งว่านิพพานอยู่ชั่ว เอื้อม ๆ มันเห็นประจักษ์ ๆ ในทางที่จะหลุดพ้นจากทุกข์ประจักษ์ เห็นโทษเห็นภัยของ ทุกข์ทั้งหลายที่เคยเป็นมาก็ประจักษ์ เมื่อต่างอันต่างประจักษ์แล้วมันก็ฟุ้ง ๆ นี่ละความ เพียรประเภทนี้ เรียกว่าสติปัญญาอัตโนมัติ หรือมหาสติมหาปัญญา ประเภทนี้ไม่ต้อง บอกเรื่องความเพียร ต้องรู้เอาไว้

พระโสณะเดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตกยอมรับเลย อย่างนี้ฝ่าเท้าแตก นั่นเห็นใหม่ อย่างอื่นไม่เชื่อ..เรา ก็มันเป็นเองนี่ว่าไง เมื่อถึงขั้นของใครแล้วมันยอมรับเองแหละน่า อย่างที่ว่าเดินจงกรมจนกระทั่งฝ่าเท้าแตก เราก็อึ้ง ดูอยู่ในตำรา จะให้ฝืนก็ไม่ฝืน คือว่า ไม่เชื่อก็ไม่เชิง จะว่าเชื่อเสียจริง ๆ ก็ไม่เห็น มันก็ลอย ๆ ไปอย่างนั้นแหละ บทเวลา มาถึงจุดที่มันจะยอมรับกันในเรื่องความเพียร ลงได้ก้าวเข้าสู่ทางจงกรมแล้ว ไม่มีวันมี คีน เหมือนกับนักมวยต่อยกันบนเวที ใครจะไปหากำหนดเวล่ำเวลาไม่มี ฟัดกันใหญ่ เลย ความเพียรประเภทนี้ประเภทหมุนตัว เรียกว่านักมวยเข้าวงใน

พอก้าวลงทางจงกรมนี้ไม่มีเวล่ำเวลา อิดทิวเมื่อไหร่ทำอะไรไม่สนใจ เหมือน นักมวยเข้าวงในต่อยกันอยู่นั้น ใครจะไปสนใจว่าเหน็ดเหนื่อยเมื่อไหร่ใช้ไหมล่ะ อันนี้ก็ เหมือนกัน ระหว่างกิเลสกับธรรมฟัดกันบนหัวใจ หัวใจเป็นเวที กิเลสกับธรรมเป็น นักมวยต่อยกัน แล้วมันจะไม่แตกยังงัย ฝ่าเท้าต้องแตก ถ้ากิเลสไม่แตกก่อนฝ่าเท้าต้อง แตก อย่างพระโสณะนี้ท่านฝ่าเท้าแตก แล้วคงจะบรรลุทีหลัง แต่เวลาก็ให้เป็น เอตทัคคะว่าเลิศนี้ ก็ไม่ทราบฝ่าเท้าแตกแล้วกิเลสถึงแตกทีหลังก็ไม่ทราบนะ มัน

เป็นได้ทั้งสอง คือถ้ากิเลสพึงลงไปก่อนฝ่าเท้า ทั้ง ๆ ที่แรงความเพียรฝ่าเท้ายังไม่แตก กิเลสแตกเสียก่อน ความเพียรนี้ก็ถดถอยเข้าใจใหม่ ไม่ต้องบอกตนเอง

ถ้าหากว่ากิเลสยังไม่แตกนี้ ฝ่าเท้าแตกได้ เอาที่นี้ยื่นเข้ามาได้เลย เราเห็นอย่างนี้เองจะว่าอะไร ก็มันเป็นอย่างนั้นจะให้พูดว่ายังไง ลงได้ก้าวลงทางจงกรมไม่ว่ากลางวีกลางวันกลางคืน มันไม่ทราบเวล่ำเวลา อันนี้มันไม่ถอย มันหมุนตัว ๆ ที่นี้ถึงเวลา เช่นอย่างน้ำนี้ไม่รู้จักหิวจักกระหายนะ ไม่รู้ อะไร ๆ ไม่สนใจเลยว่างั้นเถอะนะ มีแต่พืดกันอยู่ตลอดเวลา ถึงเวลาปิดกวาดออกมา หิวน้ำ มองเห็นน้ำในกานี้ โอ้ย.คว่ำเลยทันทีนะมันจะตาย คว่ำมาใส่ก็ก ๆ สำลักจะเป็นจะตาย นี่เห็นไหมเวลาจิตมันออกมา มันก็ไปเต็มเม็ดเต็มหน่วยของมันจนสำลัก แต่เวลามันทำความเพียรไม่ได้สนใจ จากนั้นแล้วก็ออกร้อนฝ่าเท้าชี่ นี้ที่ชัดเจนมาก ฝ่าเท้าที่ออกร้อนเหมือนไฟลนนะ ฝ่าเท้าเรานี่ พรึบ ๆ ออกร้อน เอ้ ฝ่าเท้าเราที่มันแตกหรือหรือมันเป็นยังไง

ก็มาจับเท้าลองดู ไม่แตก แล้วเอามือลูบ มันชัดขนาดนั้นแหละ คือมันออกร้อนเสียจนเจ้าของสงสัยว่าฝ่าเท้ามันทะลุเข้าถึงเนื้อหรือยังไง เราไม่อยากจะฝ่าเท้าแตก มันทะลุ แล้วมาดู เอ้ ก็ไม่แตกว่างั้นนะ แล้วเอามือมาสะบัด โอ้ย.เสียว ๆ เจ็บเสียว นั่น ถ้าเลยนี้แตก แต่นี่พูดให้มันตรงศัพท์เลย สาธุจริง ๆ ไม่ได้อวด กิเลสแตกเสียก่อน มันถอยของมันเอง นั่นเห็นไหมละ มันก็รู้กันอย่างนี้ละ แล้วจะหาใครมาเป็นพยาน พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ท่านเป็นพยานของกันและกัน ผางอันเดียวเหมือนกันหมด ไม่มีใครค้านใครเลย เป็นอันเดียวกันหมด ก็แบบเดียวกันนี้ อย่างปฏิบัติทาที่ว่าฝ่าเท้าแตกเพราะเหตุผลกลไอะไรมันก็รู้

ถ้าฝืนอดทนจนกระทั่งฝ่าเท้าแตกโดยที่ตะเกียกตะกาย โอ้ย.พูดอย่างย่อ ๆ แบ่งให้บ้าง บอกว่าเราไม่อยากจะเชื่อ ถ้าพูดให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยตามหลักความจริงที่เราผ่านมาแล้วนี้ เราไม่เชื่อว่างั้นเลย ถ้าแบบความเพียรอันนี้แล้วเชื่อร้อยทั้งร้อยเลย ถ้าว่ากิเลสยังไม่แตกฝ่าเท้าต้องแตก ไม่รู้จักเวล่ำเวลา นอนก็เหมือนกัน ทะลุจนถึงตอนเช้าไม่หลับเลย ก็มันหมุนกันอยู่นี้มันจะหลับได้ยังไง นอนก็หมุนกันอยู่บนเวทีต่อยกันอยู่ อย่างนั้น ระหว่างกิเลสกับธรรมพืดกันโดยอัตโนมัติให้รู้เสีย นี่ละเวลาธรรมมีกำลังพืดกับกิเลสเป็นอัตโนมัติไปเลยทีเดียว ถ้ากิเลสไม่ขาดสะบั้นไม่หยุด ถ้าพักก็พักอย่างนี้พักเพื่อจะพืด เรียกว่าพักให้น้ำว่างั้นเถอะนะ แต่เรื่องถอยไม่ถอย คู่ต่อสู้เหมือนว่าคนนั้น ให้นำทางนั้นคนนั้นให้นำทางนี้ชี่ จากนั้นก็พืดกันเท่านั้นละ มันไม่มีเวล่ำเวลา

นอนอยู่ โอ้ย.เราไม่รู้จักตื่นนะ ที่มันไม่หลับตลอดรุ่ง ๆ จนกระทั่งถึงมาวิตก เอ้า นี่มันจะไม่ตายก่อนกิเลสแล้วหรือ มันพิลึกนะ กลางวันยังจะไม่นอนอีก มันหมุนของมันอยู่ตลอด นี่เห็นไหมถึงเวลามันจะไป เหมือนนิพพานอยู่ชั่วเอี่ยม ภัยมหาภัยนี้ยื่น

เข้ามาเนี่ย ดันเข้ามาใกล้ ๆ ทางนี้ก็จะเอาให้พ้น นี่ละที่มันรุนแรงเข้าใจใหม่ ไม่คำนึงถึงที่จะหลบนอนเสียก่อน มหาโจรกำลังอยู่นี่มันจะหลบนอนได้ยังไงใช้ใหม่ ก็นี่ที่จะพ้นภัยก็เนี่ย ๆ ก็คว่ำใส่ละซิ ฟังเข้าใจใหม่ละ

เราพูดอย่างจริงจัง ๆ ให้พี่น้องทั้งหลายฟัง จะมีองค์เดียวเท่านั้นละ จะบ้าก็บ้า องค์เดียวนี้พูดอย่างไม่มีการสะทกสะท้าน เราบอกเราไม่มี ในสามโลกธาตุเราไม่มี เราพูดตามอรรถตามธรรม พูดแล้วหายเจ็บไปเลยไม่มีอะไรเหลือ ไม่เป็นอารมณ์ ทั้งพูดเด็ดพูดต่าพูดดูอะไรเป็นธรรมล้วน ๆ เพื่อความดีทั้งหมดไม่มีความเสียหายจากธรรม ไม่ว่าจะใช้กิริยาได้ออกมาก็ตามเป็นพลังของธรรมออกล้วน ๆ เลย ถ้ากิเลสก็กิเลสออกล้วน ๆ ดีไม่ดีขาดสะบั้นไปเลยเป็นเจ้าเป็นถ่านคู่ต่อสู้หรือข้าศึกเข้าใจใหม่ นั่นละพลังของกิเลสมันรุนแรง ทีนี้พลังของธรรมกิเลสก็ขาดสะบั้นไปแบบเดียวกัน

นี่ละที่พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านรังเอาไว้นะ อย่างนั้นละ ท่านเคยผ่านมาแล้วเนี่ย อย่างนี้เราทราบจากมหาเถระ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า วัดบวรนิเวศเรานั้นละถามท่าน เวลาคุยธรรมะกับท่านแล้ว เอ้อ เธออยู่คนเดียวไม่ได้มีหมู่มีเพื่อน เวลาสงฆ์ธรรมะอะไร ๆ นี่เธอจะปรึกษาปรารภกับใครว่างั้นนะ สมเด็จท่านถาม ท่านสาธุขึ้นเลย สาธุเกล้ากระผมนี้ฟังธรรมอยู่ทั้งกลางวันกลางคืน ก็เหมือนกับว่าต่อยกกันทั้งวันทั้งคืนนั่นเอง ฟังธรรมทั้งวันทั้งคืนไม่มีเวลาหยุดยังเลย เออ เธอดีนะ ท่านก็เลยไปอย่างนั้น เพราะท่านไม่รู้ท่านก็ต้องถาม ดีนะเธอ ท่านว่าไปอย่างนั้น

นี่ท่านเล่าให้ฟังนะ พ่อแม่ครูอาจารย์มันเล่าให้ฟัง ท่านบอกท่านฟังธรรมอยู่ทั้งวันทั้งคืนไม่มีเวลาหยุดยังเลย นี่ละความเพียรประเภทนี้ละหมุนตัว ๆ ๆ เร่งก็ยิ่งหมุนขึ้นไปเรื่อย ๆ ถ้ากิเลสยังไม่ขาดเจ้าของต้องมีผู้รัง เราก็คือพ่อแม่ครูอาจารย์มันรังเอาไว้นะ บอกว่ามันไม่ได้หลับได้นอน บางคืนไม่นอนเลย นั่นละมันบ้าสังขารเห็นใหม่ ท่านเอาเด็ด ๆ นะ ท่านไม่ได้พูดธรรมดา อयरุนแรงมากให้ลดอย่างนั้นมันจะไม่ถึงใจของเราที่เป็นนิสัยผาดโผน ท่านรู้นิสัยนี้ พูดกับเรานี้พูดอย่างธรรมดากันนี้ไม่ผิดอะไร พ่อกับลูกคุยกันนะ กับเรานะ จะว่าเมตตาหรืออะไรมันก็สนิทกันขนาดนั้นละ ถ้าพูดกันธรรมดานี้เหมือนพ่อกับลูกคุยกัน

พอหมุนไปธรรมะนี้เปรี้ยงทันทีเลยนะกับเรา ไม่เคยอ่อนนะ นี่เราจับได้ทั้งนั้น ถ้าพูดธรรมะหลวงปู่มันกับเราไม่เคยมีการอ่อนเลย ผางทันทีเลย เพราะรู้นิสัยมันเป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้นมาตลอด นี่ท่านบอกว่านั้นละมันหลงสังขาร สังขารคือสังขารอันนี้เป็นสังขารฝ่ายมรรคเป็นพอดิบพอดี เป็นสังขารฝ่ายมรรคแก็กิเลส ๆ ถ้ามันเลยความพอดีนี่สังขารฝ่ายสมุทัยเข้าแทรกเข้าใจใหม่ มันเป็นสังขารฝ่ายสมุทัยเป็นกิเลส

ไปได้ถ้าไม่รู้จักประมาณ ต้องรู้จักประมาณมีการยับยั้ง ท่านจึงบอกว่านี่ละมันหลงสังขาร เราก็ตอบขึ้นทันทีถ้าไม่พิจารณามันก็ไม่รู้ เราก็ว่าอย่างนี้

นั่นละ บ้าหลงสังขาร ท่านเอาใหญ่ละ นี่ละบ้าหลงสังขาร บ้าไม่รู้จักหนักจักเบา ท่านพูดเท่านั้นละ ท่านบอกว่าบ้าหลงสังขารนะ เห็นไหมท่านพูดกับเรา คำว่าบ้าหลงสังขารท่านทั้งหลายว่าหยาบเหวอ นั่นละท่านพูดธรรมะท่านเด็ดที่สุดให้มันถึงใจเรา ความหมายว่าอย่างนั้น โลกกิเลสฟังนี้ว่า โอ้ย.ท่านดูอย่างนั้นดูอย่างนี้ พวกบ้ามันเป็นอย่างนั้น มันฟังไม่ได้ละ ระหว่างธรรมกับธรรมฟังกันแล้ว ก็บกิเลสแทรกเข้ามามันรู้ทันทีเลย ปิดออกทันทีเลย นั่นละคำพูดสำนวนอย่างนี้เป็นคำพูดสำนวนที่เด็ด จะเอากิเลสให้ขาดสะบั้นเลย ให้ถึงใจผู้ฟัง นั่นละมันหลงสังขาร ทางนี้ก็ตอบ ถ้าไม่พิจารณา มันก็ไม่รู้เราว่าอย่างนี้นะ นั่นละบ้าหลงสังขาร ๆ ไม่รู้จักหนักจักเบา นั่นเห็นไหม ทางนี้สะดุดก็กณะ ไม่รู้จักหนักจักเบา

นั่นเห็นไหมเอาจุดนั่นละเรา ไม่รู้จักหนักจักเบา คือการจะพักผ่อนหย่อนตัว เวลาจะหลับจะนอนหรือเข้าสู่สมาธิมันก็ต้องมีธรรมดา ถึงจะได้การได้งานจากการทำงานขนาดไหน ร่างกายมันอ่อนเพลียได้ ถึงเวลาพักต้องพัก เช่น พักผ่อนนอนหลับหรือรับประทานอาหารให้กำลังวังชาของเรามีขึ้นภายในกาย ถึงจะเสียเวลาบ้างก็ตาม ลื่นเปลื้องไปด้วยวัตถุที่นำมาเหยี่ยวยาธาตุนั่นก็ตาม แต่เหล่านี้ที่เสียไปเพื่อจะได้กำลังข้างหน้าเข้าใจใหม่ละ นั่นละถึงบอกว่า บ้าหลงสังขารไม่รู้จักหนักเบา

นี่ละหลวงปู่มันท่านว่าให้เรา ท่านรู้ พอท่านรู้มันก็รู้ เวลามันจะตายมันก็เข้าใจ ละ มันจะตายจริง ๆ มันเข้าสู่สมาธิ เข้าสู่สมาธินี้มันหมุนตัว ๆ มันจะออกตลอดนะ สมาธิเป็นเหมือนมูตรเหมือนคูถไปอย่างนั้นนะ แต่ก่อนชมเชยที่สุดเรื่องสมาธิว่าเยี่ยม นิพพานอยู่ที่นี้ ๆ จ้อตรงนั้นนะ บทเวลาออกทางด้านปัญญามันกระจายนี้เห็นสมาธิเป็นกองมูตรกองคูถไป มันไม่อยากอยู่ มันไม่ได้ผล ปัญญาต่างหากฆ่ากิเลส สมาธิไม่ได้ฆ่ากิเลส แต่สมาธิเป็นพลังเพื่อหนุนกิเลสมันไม่คิดละชิ หนุนฆ่ากิเลสเข้าใจใหม่ มันก็มีแต่จะฆ่ากิเลสถ่ายเดียว

เวลามันผ่านไปมันก็รู้ ที่นี้ก็รู้เข้ามา ๆ ให้เข้าสู่สมาธิ คือจิตให้พัก หยุดจากการต่อยพูดง่าย ๆ ให้นำความหมายว่าอย่างนั้น ให้นำพัก พักมันก็ไม่ยอมมันจะออกบังคับเอาเลย เช่น สมาธินี้ต้องได้ใช้คำบริกรรม เหมือนเราไม่เคยมีสมาธิทั้ง ๆ ที่สมาธิเราเต็มภูมิแล้วนะ แต่เวลามันเพลินกับปัญญาประหนึ่งว่าสมาธินี้ไม่มี มันไม่สนใจปัญญาต่างหากฆ่ากิเลส มันไปเอานั่นนะ

ที่นี้เวลารั้งเข้ามามันจะไม่อยู่ มันจะพุ่งออกไปหางานแก้กิเลส ก็บังคับไว้ ๆ สุดท้ายก็เอาพุทโธนั่นแหละเรา เอา พุทโธ ๆ บังคับใจมาแต่ต้นนั่นแหละ ที่นี้เอาพุทโธ

ถึยบเลยนะ สติมันไม่เปลอ เรื่องเปลอไม่เปลอแหละ แต่พอเบานี้สักหน่อยมันจะพุ่ง ออกโน้น เพราะฉะนั้นจึงรั้งเอาไว้ให้มีสติจ่ออยู่กับนี้ ไม่ให้มันออกไปทางโน้น บังคับ เอาไว้ พุทโธ ๆ ถึยบลง เดียวจิตก็แนวพุ่ง หนึ่งหมดเลย สงบแนว ที่นี้ใจของเราเหมือน ถอดเสี้ยนถอดหนามนะ ที่เป็นความทุกข์ทรมานมากมายทั้งหลายจากการพิจารณา ทางด้านปัญญาะ มันจะสงบตัวเข้ามาสู่จุดสมาธิ พอจิตเข้าสู่สมาธิแล้วแนวเลยเซียว บังคับไว้ขณะนั้น มันยังไม่มีกำลังมากยิ่งขึ้นทางด้านปัญญา ต้องบังคับ พอปล่อยฝั่งเลยนะ ที่นี้มันไม่ได้กำลังพอ เพราะฉะนั้นจึงต้องบังคับให้ได้กำลังพอเสียก่อน บังคับไว้ นั้น จนกระทั่งทางนี้มีความผาสุกเย็นใจระปรึกระเป่าโล่งไปหมด เบาหิวเลย นี่พลังของสมาธิเห็นไหมละ

ที่นี้พอได้กำลังเต็มที่ทางด้านสมาธิก็ถอย พอถอยก็ฝั่งออกเลย ที่นี้เอาละมิด เล่มนี้แหละ มันลับหินแล้วนี้ ฟันลงขาดสะบั้น ๆ เราผู้ฟันนี้เราก็มีกำลังแล้ว มิดเราก็มลับหินแล้วฟาดลงไปนี้ขาดสะบั้น ๆ ก็เลสตัวเดียวกันปัญญาประเภทเดียวกัน แต่ก่อน ฟันไม่ทราบเอาสันลงเอาคมลงนะ คราวนี้มีแต่คมทั้งนั้นลงเปรี้ยว ๆ ขาดสะบั้น ๆ นี่ละ ผลแห่งการพักสมาธิแล้วออกไปทำงานทางด้านปัญญา เมื่อสมาธิมีกำลังแล้วมีผลอย่างนี้ ให้พากันจำเอาทุกคนนะ เราผ่านมาพอแล้วจึงได้พูดอย่างไม่สงสัยว่าจะผิดไป นี่ละสมาธิ ถึงคราวเข้าสู่สมาธิ มันอ่อนมากเข้าไปแล้วบังคับเข้าสู่สมาธิ ได้ไม่ได้อย่างงาน ขอให้ได้รับความสงบพอ ความสงบนี้และจะเป็นพลังหนุนปัญญาออกคราวหลังมันจะแกล้วยกล้าสามารถนะ พุง ๆ เลย นี่การพิจารณาทางด้านปัญญา

นี่เราพูดมาตั้งแต่เบื้องต้นที่ว่า ความเพียรกล้าหรือฝ่าเท้าแตก ฝ่าเท้าแตกแตกอย่างนี้ละ แตกเป็นที่ยอมร้บกันเลยในวงปฏิบัติ ในธรรมชั้นเยี่ยมยอมร้บกันทันที ไม่ต้องถามกันเลย มันหากรู้เอง เรื่องที่จะบังคับให้ความพากความเพียรจนกระทั่งถึงฝ่าเท้าแตก เราจึงพูดยอม ๆ แบ่งให้ว่าเราไม่อยากจะเชื่อเราว่าอย่างนั้น ถ้าว่าความเพียรแบบอัตโนมัตินี้แล้วยอมให้เลย ถ้าธรรมดาเราไม่อยากจะเชื่อหรือเราไม่เชื่ออย่างนั้นนะ พอก้าวอันนี้แล้วไม่ต้องบอกเชื่อเลยทันที รั้งทั้งนั้นละนะ ต้องรั้ง

ที่แรกว่าความเพียรกล้า คือกล้าต่อพระนิพพานจะให้ถึง อันนั้นเรียกว่าความเพียรกล้าได้ แต่ในระยะนี้มันจะถูไถของมันไป โอ้ย.ไม่มี มีแต่รั้งเอาไว้ทั้งนั้น นี่ความเพียร นี้รู้ใหม่ว่าธรรมะเมื่อมีกำลังแล้วเป็นอย่างนี้ เหมือนกับกิเลสมีกำลังของโลกทั่วไป มีแต่กิเลสมีกำลัง กิเลสเป็นอัตโนมัติผูกมัดสัตว์โลก ให้คิดให้ปรุงให้แต่งให้ดิ้นรน กระวนกระวาย กวัดแกว่งตลอดเวลา มีแต่กิเลสหนุนออกให้ทำงานด้วยอัตโนมัติเข้าใจใหม่ เราไม่รู้ว่าจะกิเลสทำงานบนหัวใจเรา บิบบี้สี่ไฟหัวใจเราเป็นอัตโนมัติของมันไม่รู้ ต่อเมื่ออันนี้มันขึ้นผ่านมาแล้ว แล้วผ่านไปเลยแล้วมันถึงรู้ชัดเจน นี่ละกิเลสทำงานเป็น

อัตโนมัตินในหัวใจของสัตว์มีทุกตัวสัตว์ เป็นอัตโนมัตินของมัน อะไรถ้าได้เห็นได้ยินได้ฟัง กิเลสจะทำงาน ๆ ไปก่อนเลย นี่เรียกว่ากิเลสมันทำงานอัตโนมัตินของมัน

ทีนี้เมื่อความเพียรของเราตั้งแต่ขั้นอุโลขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งขั้นที่ก้าวขึ้นมา เป็นอัตโนมัตินะ ทีนี้เมื่อเป็นอัตโนมัตินแล้วจะทราบว่แกกิเลสแกกโดยอัตโนมัตินอย่างนี้ ๆ แกกแล้วสามารถรวดเร็วคล่องแคล่วไปโดยลำดับ จนกระทั่งที่ว่ากิเลสไม่ขาดเมื่อไร ถอยไม่ได้เลย นี่เรียกว่าธรรมมีกำลังแล้วทำงานแกกิเลสโดยอัตโนมัติน เหมือนกันเลย นะ ทีแรกกิเลสมันทำงานอัตโนมัตินบนหัวใจของสัตว์นั้นใด เวลาธรรมมีกำลัง แล้วแกกิเลสเป็นอัตโนมัตินบนหัวใจของสัตว์เช่นเดียวกัน ขาดสะบั้นไปหมดแล้วหยุดเอง อย่างที่ว่าความเพียรที่ฝ่าเท้าแตกไม่ต้องบอกหยุดเอง หากหยุดเอง

ความเพียรหรือมหาสติมหาปัญญาเป็นมรรคนะ ไม่ใช่ความบริสุทธิ์นะ สติปัญญาอัตโนมัติน มหาสติมหาปัญญา นี้ แกกแล้วสามารถขนาดไหนก็ตาม เป็นเรื่องของมรรคที่หยาบกลางละเอียดไปโดยลำดับเช่นเดียวกัน ไม่จัดว่าเป็นความสุดยอดได้ ยังไง ทีนี้เมื่อเวลากิเลสมันขาดสะบั้นไปหมดแล้ว มหาสติ มหาปัญญา นี้จะสงบตัวเองโดยไม่ต้องบังคับ หายหน้าไปไหนหมดไม่รู้ ก็ทำงานเสร็จสิ้นแล้ว พวกสี่พวกขวาน พวกมิดพวกอะไร ที่ถือทำงานมันก็ทิ้งเอง งานเสร็จแล้วไปถือไว้ทำไมเข้าใจไหม อันนี้ งานของกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วถือไว้หาอะไรความเพียร มันก็แบบเดียวกันนั้นแหละ เป็นเอง

นี่ละท่านทั้งหลายจำเอาไว้ เรื่องบาป บุญ มรรคผลนิพพานสด ๆ ร้อน ๆ เหมือนกันหมดในหัวใจของสัตว์ ขอแต่ให้เราติดเรตตินะ เราอย่าปล่อยตามกิเลสเป็น อันขาดเราจะจมไปตลอดนะ ต้องฝึกต้องฝนต้องบึกต้องบิ่นไม่บึกบิ่นไม่ได้นะ ผู้ที่จะ เป็นนักปราชญ์จอมปราชญ์พ้นจากทุกขมีแต่พวกบึกบิ่นทั้งนั้น ไม่ใช่แบบที่สุกเอาเผากิน นอนไม่รู้จักตื่นนะ ไม่ใช่อย่างนี้นะ ต้องบึกต้องบิ่นอยู่อย่างนั้นตลอดเวลา สุดท้าย มันก็คล่องตัวมันเอง ทุกอย่างถ้าได้รับการฝึกฝนแล้วคล่องตัวไปโดยลำดับ ไม่ว่าจะกิเลส ไม่ว่าจะธรรม กิเลสถ้าฝึกฝนหรือถ้าวิ่งตามมันตลอดเวลาแล้วมันก็คล่องตัว อะไรเป็น กิเลสอะไรเป็นความชั่ว เช่น คนเคยฉกเคยลักเคยปล้นสะตมวันหนึ่ง ๆ ไม่ได้ทำไม่ได้ ขโมยอยู่ไม่ได้นะ มันปวดหัวมันจะตาย ถ้าได้ทำแล้วสบายเข้าใจไหม นั้น เข้าใจแล้ว เหนือที่นี้ วันนีพูดเรื่องอะไรก็ไม่ทราบ มันมาถึงนี้ก่อน ที่ถามก็เลยไม่ได้เรื่อง ตอบไป แล้วนี่นะ เราตอบไปหมดแล้ว

โยม ความเพียรกล้าครับ

หลวงตา เออ ก็ตอบไปหมดแล้วนะนี่ เข้าใจแล้วยังเหล่านี้นะ ก็ครอบไป หมดแล้วนี่ ๆ นี่ละความเพียรกล้าหรือเรียกว่าธรรมเป็นอัตโนมัติน ธรรมมีกำลังแล้วแก

กิเลสเป็นอัตโนมัตติเหมือนกัน จนกระทั่งกิเลสสิ้นซากไม่มีเหลือเลย เช่นเดียวกันไม่ผิดกันละ อัตโนมัตติเป็นได้ทั้งกิเลสเป็นได้ทั้งธรรม กิเลสผูกมัดสัตว์โลกเป็นอัตโนมัตติ ที่นี้ธรรมแก่กิเลสให้ขาดสะบั้นลงจากใจเป็นอัตโนมัตติเหมือนกันเลย ให้ทราบว่ามีเท่ากันคนละฝั่งอย่างนี้เหมือนกัน เอาละที่นี้พอ

โยม หลวงตาเจ้าขา ถ้ามอีกข้อหนึ่งนะเจ้าคะ เมื่อกี้หลวงตาเทศน์มหาสติ มหาปัญญา แต่มันมีคลื่นแล้วหลวงตาก็เลยไม่ต่อ หลวงตาบอกว่าเอาไว้วันหลัง

หลวงตา คลื่นก็คลื่นเหมือนยิบ ๆ ของสติปัญญาที่คล่องตัวนั่นเอง เข้าใจไหม เมื่อก้าวเข้าสู่มหาสติปัญญาแล้วมันลากไปเลย มันเชื่อมถึงกันหมดเลยไม่มียิบแย็บ ๆ เลย มันเชื่อมถึงกันไปเลย ละเอียดขนาดนั้นความหมายว่าอย่างนั้น

เมื่อวานนี้ได้ ๑๑ บาทนะทองคำ เมื่อวานนี้ท่านบุญมีได้ทองคำมา ๑ กิโลกับ ๑๐ บาท ก็เท่ากับว่า ๑ กิโลกับ ๒๐ บาทละนะ ทองคำที่ได้หลังจากมอบเข้าคลังหลวงแล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ นั้นได้ทองคำ ๕๐๕ กิโล ๑๑ บาท ๒๙ สตางค์ นี่เลย ๕๐๐ กิโลไปแล้ว ๕๐๕ กิโล ส่วนดอลลาร์ได้ ๑๔๙,๑๔๓ ดอลลาร์ เรียกว่ายังอีกตั้งครึ่งกว่าจะเต็ม นี่เราได้ ๑ แสน ๔ หมื่น ถ้า ๑ แสน ๕ หมื่นก็แสดงว่ายังขาดอีก ๑ แสนห้า รวมแล้วเป็น ๓ แสน ไซ้ใหม่ อันนี้เพียง ๑๔๙,๐๐๐ เรียกว่ายังขาดมากกว่า ๑๕๐,๐๐๐ เข้าใจ

โยม วันนี้ก็ครบแล้วนะเจ้าคะ ก็ได้ ๑๕๐,๐๐๐ แล้วเจ้าคะ ก็เกินแล้วคะ

หลวงตา ก็ต้องเกินซิ จะถอยหลังไม่ได้นี่ มันต้องเกินซิ เอ้า นี่ต่อไปเราวันนั้นให้ได้ ๓ แสนขาดไม่ได้ ปักแล้วนะ ๕๐๐ กิโลก็ปักแล้วนี้ได้แล้ว ยังอีก ๓ แสนให้ติดกันไปให้ได้ ๓ แสน เรียกว่าทองคำ ๕๐๐ กิโลกับเงินดอลลาร์ ๓ แสนดอลลาร์คราวนี้ให้ได้ เช่นเดียวกับคราวที่แล้ว คราวที่แล้วก็ได้ ๕๐๐ กับ ๓ แสนเหมือนกันนะ คราวนี้ก็ให้ได้ดอลลาร์ที่ได้แล้ว ๑๔๙,๑๔๓ ดอลลาร์ ยังขาดอยู่อีก ๑๕๐,๘๕๗ ดอลลาร์ จะครบจำนวน ๓ แสน เขาก็บอกไว้แล้วนี่นะ

รวมทองคำทั้งหมด ที่มอบแล้วและยังไม่ได้มอบเป็นทองคำ ๖,๐๖๔ กิโลครึ่ง หรือ ๖ ตัน กับ ๖๔ กิโลครึ่ง รวมดอลลาร์ที่ได้แล้วทั้งหมด ที่มอบแล้วและยังไม่ได้มอบเป็นจำนวนดอลลาร์ ๗,๓๔๙,๑๔๓ ดอลลาร์ นี่ที่เราได้แล้วทั้งหมดนะ พวกกันเข้าใจตามนี้นะ จะเอาให้ได้ ให้ได้เป็นจุด ๆ เลยทุกจุด เอาจุดไหนให้ได้จุดนั้น ๆ จะไม่เสียดักดีศรีติงามของคนไทยทั้งชาติ ซึ่งช่วยตัวเองเต็มกำลังความสามารถด้วยกันทุกคน ถ้าไม่ได้ถึงนั้นเสียนะ หลวงตานี้จะเสียมากกว่าเพื่อน เป็นผู้นำไม่เป็นทำพาลูกน้องล้มเหลวไม่ได้จุดที่หมาย ซึ่งไม่ได้เกินกว่ากำลังของเราที่จะช่วยได้นั้นนะ แต่ขาดไปได้อย่างนี้อ่าให้มันนะ ให้ฟังเสียงหัวหน้าก็แล้วกัน นี่ก่อนที่จะออกมาแต่ละอย่าง เราจะพิจารณาเต็มเหนี่ยว ๆ เสียก่อน พอพิจารณาเต็มเหนี่ยวแล้วออก เอ้า พอนี้

อะไรผ่านไม่ได้นะ พอทางนี้ได้พิจารณาเต็มเหนี่ยวออกแล้วอะไรผ่านไม่ได้ขาดสะบั้น
เลย ถอยไม่มี ๆ ถ้ายังไม่เต็มเหนี่ยวยังไม่ออก พิจารณาเสียก่อน ทบทวนพิจารณา พอ
แน่แล้วปั๊บก็พุ่งเลยละ อย่างที่เคยพาพี่น้องทั้งหลายปฏิบัติเรื่อยมาอย่างนี้ก็แบบ
เดียวกัน อันนี้เราก็ก็นำเป็นระยะ ๆ อย่างนี้นะนะ เออ เอาละทีนี้ให้พร

ชมการถ่ายทอดสด ธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th